



**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO**

Seduta ta' l-14 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 402/2005

Angelo Debono
vs
Awtorita` Dwar it-Trasport ta' Malta

Il-Qorti,

A. CITAZZJONI:

Rat ic-citazzjoni tas-socjeta` attrici li biha eccepixxa:

Illi l-attur huwa impjegat fi hdan l-Awtorita Dwar it-Trasport Pubbliku, u dan bhala, *senior enforcement officer*;

Illi fl-14.10.2003, l-attur kien infurmat illi l-Bord ta' Dixxiplina, fi hdan l-Awtorita` konvenuta, kien ittermina l-impjieg ta' l-attur, u dan per konsegwenza ta' passi dixxiplinarji li l-attur qatt ma ippartecipa fihom bhala parti;

Illi l-attur interpona appell minn din id-decizjoni abbazi tal-fatt, fost sottomissjonijiet ohra, illi d-dritt naturali tieghu ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

smigh xieraq kien miksuri bil-kbir, quddiem il-Bord ta' Dixxiplina;

Illi il-Bord ta' l-Appell, fi hdan l-Awtorita` konvenuta, permess ta' decizjoni li ta fit-13 ta' April 2005, sab illi l-appell ta' l-attur kien wiehed gustifikat, u b'hekk annulla id-decizjoni ta' l-ewwel Bord. Illi inoltre l-Bord ta' l-Appell mar oltre u ordna li l-atti, jergghu jigi mibghuta mill-gdid lill-Bord ta' Dixxiplina, u dan il-Bord ta' l-ahhar kellu jerga` jisma l-kaz sat-12 ta' Mejju 2005;

Illi l-agir tal-Bord ta' l-Appell fi hdan l-Awtorita` konvenuta permezz ta' l-ordni moghtija fid-decizjoni tat-13 ta' April 2005, huwa att amministrattiv u huwa *ultra vires* u dana peress, illi l-istess ordni tmur kontra l-ligi, u inoltre hija abbuz ta' l-istess Awtorita` konvenuta stante li l-ordni hija msejsa fuq konsiderazzjonijiet irrelevanti. Illi dan qed jinghad peress illi il-Bord ta' l-Appell fi hdan l-Awtorita` konvenuta, kellu sabiex ikun korrett fid-decizjoni tieghu, jilqa' l-appell intavolat mill-attur, u jjeqaf hemm bhala decizjoni. Illi din id-decizjoni ma kellha qatt tkun wahda li ggib nullita` peress illi l-ksur tad-drittijiet ta' l-attur quddiem l-ewwel Bord kienu lampanti u jiksru d-drittijiet tal-Gustizzja Naturali;

L-attur talab lill-Qorti:

(i) tiddikjara null, invalidu u minghajr effett l-eghmil tal-konvenuti, u dana kwantu ghad-decizjoni tal-Bord ta' l-Appell fi hdan l-Awtorita` konvenuta tat-13 ta' April 2005, u dan ai termini ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

(ii) tordna li konsegwentament jigt dikjarat li d--decizjoni tal-Bord ta' Dixxiplina (14 ta' Ottubru 2003) fi hdan l-Awtorita` konvenuta jmur kontra l-Principji ta' Gustizzja Naturali, kwantu ghal fatt illi l-attur ma nghatax smigh xieraq.

Bl-ispejjez u l-Awtorita` konvenuta giet ingunta ghas-subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-attur.

B. ECCEZZJONIJIET:

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenuti li biha eccepew:

Illi preliinarjament, kif jidher ukoll mill-fatt illi l-attur stess ma ghamilx referenza ghall-istess, il-proceduri huma nulli stante li ma kienx hemm interpellanza gudizzjarja precedenti ai termini ta' l-Art 460 tal-Kap 12.

Illi fil-mertu u minghajr pregudizzju l-pretenzjonijiet ta' l-attur ghandhom jigu michuda stante li huma bazati fuq premessi ghal kollox zbaljati, stante li l-Bord ta' Appell li ddecieda l-kaz *de quo* kellu kull dritt jirritorna l-atti lill-Bord ta' Dixxiplina, peress illi ma hemm ebda restrizzjoni fuq il-poteri tal-Bord ta' Appell.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti u l-lista tax-xhieda prezentati mill-awtorita` konvenuta.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet lix-xhieda bil-gurament.

Semghet l-abili difensuri.

Ikkunsidrat

C. PROVI:

Rat li fit-12 ta' Dicembru 2005 Dr. Farrugia ghall-attur, b'referenza ghall-ewwel eccezzjoni ta' l-Awtorita` konvenuta (fol 12), u b'referenza ghall-artikolu 460 tal-Kap 12, iddikjara li f'dawn il-proceduri kien gie prezentat Mandat ta' Inibizzjoni numru 753/05 li gie akkordat minn din il-Qorti u li ghalhekk kif stabbilit bil-procedura ta' l-art 460 tal-Kap 12, subartikolu 2, l-applikazzjoni tal-procedura tal-Kap 12 mhux applikabbli. F'dik l-okkazzjoni l-konsulent legali ta' l-Awtorita` iddikjara li jrid zmien xahar biex jivverifika jinsistix fuq din l-ewwel eccezzjoni.

Fis-seduta tal-31 ta' Jannar 2006, il-konvenuti irtiraw l-ewwel eccezzjoni. Ghalhekk l-eccezzjoni li fadal hija biss it-tieni wahda u cioe` rigwardanti l-mertu fejn l-Awtorita` tinsisti li l-pretensjonijiet ta' l-atturi ghandhom jigu michuda ghax bazati fuq premissi zbaljati minhabba li l-Bord ta' l-Appell kellu kull dritt jirritorna l-atti lill-Bord ta' Dixxiplina ghax ma hemmx restrizzjonijiet fuq il-poteri tal-Bord ta' l-Appell.

Gie prezentat affidavit ta' Angelo Debono li fih issemma li hu jahdem mal-Awtorita` tat-Trasport Pubbliku sa mill-1991 u l-ahhar li kien xoghol kien bhala *senior enforcement officer*. Semma li qabel l-2003 qatt ma kellu kaz ta' dixxiplina. Quddiem il-Bord kien assistit mis-Sur Joe Grillo, ufficjal fi hdan il-UHM, li peress li f`seduta minnhom hass li xejn ma hu miexi sew iddecieda li jitolqu 'l barra. Appella mid-decizjoni fejn sostna li ma kienx qed jigi rispettata id-dritt ghal smigh zieraq. Sostna li l-Bord ta' l-Appelli iddecieda li kien hemm ragunijiet serji li l-ewwel Bord mexa hazin u flok illiberah wara dan iz-zmien kollu, annulla d-decizjoni li kien hemm mill-ewwel Bord u rega' irrimetta l-kaz quddiem l-istess Bord ta' Dixxiplina. Hass din bhala ingustizzja u ghadu mcahhad sal-lum milli jidhol lura ghax-xoghol.

Xehed Dr. Angelo Farrugia u qal li hu kien deher ghall-attur quddiem il-Bord ta' l-Appell ta' l-Awtorita` u kien gie konstatat li kienu nstemghu certu xhieda quddiem il-Bord ta' Dixxiplina u ma kienx hemm id-dritt tal-kontro ezami. Kien ghalhekk li l-Bord ta' l-Appell iddeciedi li l-Bord ta' Dixxiplina mexa hazin u d-decizjoni tieghu kellha tigi annullata. Sostna li b'sorpriza l-Bord ta' l-Appell rega' irrimetta l-kaz quddiem il-Bord ta' Dixxiplina.

Xehed Joe Grillo li semma li fiz-zmien in kwistjoni kien Assistent Segretarju Generali fil-UHM u s-Segretarju Responsabbli mill-Korpijiet tat-Trasport u Avjazzjoni. Hu kien irrapprezenta lill-attur fil-proceduri. Fil-Bord kien hemm Ray West (*Chairman*), Louis Cuschieri u persuna ohra. Semma li fil-kors tal-proceduri stess, xi hadd mill-Bord ikkummnta li l-attur ghandu jitkecca u dan meta anqas biss kienu nstemghu l-provi, u ghalhekk hass li dan

kien Bord ivvizzjat ghax ma setax jaccetta li persuna li qed jirrapprezenta hu tidher quddiem Bord li membru tieghu jghaddi kumment bhal dan qabel ma nstemghu l-provi, u talab li jinhatar Bord indipendenti. Ghalhekk kien qal lill-attur biex johorgu 'l barra, u l-attur kien obda. Xorta wahda baqghu jinstemghu l-provi u l-Bord li hu kien talab li ma jismax il-kaz ghax kien gja ippregudikat ha d-decizjoni tieghu f'dawk ic-cirkostanzi. Wara d-decizjoni tal-Bord sar appell u f'din l-okkazzjoni ma kienux haddiema ta' l-Awtorita` tat-Trasport kif kienu Louis Cuschieri u Ray West. L-istess membri tal-Bord xehdu quddiem il-Bord ta' l-Appell, ul-Bord ta' l-Appell iddeciedi li l-mod kif mexa l-Bord ta' Dixxiplina kien skorrett. Zied jghid:

“Il-bord ta' l-appell zgur li kien iddecieda li l-mod kif mexa l-ewwel bord kien skorrett u ghaldaqstant ghandu jerga' jidhirli jinstema xi bord *to that effect*, xi haga li ghalija bhala persuna li kont nirrapprezenta lill-haddiema ghal diversi snin, hija xi haga illi ma kinitx sewwa, fis-sens illi normalment meta bord jinstab li agixxa inkorrett fil-konfront ta' persuna, dik il-persuna qatt ma ghandha terga' tinstema' quddiem bord iehor kompost minn xi hadd iehor jew inkella xi haga ohra, jekk ovjament mhux fuq talba tal-persuna stess jew inkella tal-persuna stess jew inkella Ma tistax inti tkun tajt sentenza u s-sentenza tkun skorretta u imbghad xi bord ta' l-appell jiddeciedi li terga' tmur ghand bord iehor. Il-bord ta' l-appell suppost kellu responsabbilta`... Mela l-Bord ta' l-Appell suppost ddecieda jekk Angelo Debono kellux ragun illi jagixxi kif agixxa u allura ma jehel xejn jew inkella jekk Angelo Debono kellux tort u allura jigi sospiz u jiehu piena u mhux piena. Pero` l-bord ta' l-appell kien ghazel li jghid li l-ewwel bord kien skorrett bil-mod kif agixxa u dan ghandu jerga' jmur quddiem bord iehor, jew inkella jerga' jmur quddiem bord, pero` dik hija xi haga li normalment ma ssirx.”

Xehed Dr. Ray Zammit u qal li hu kien ippresjeda l-Bord ta' l-Appell fi hdan l-Awtorita` Dwar it-Trasport dwar appell ta' dixxiplina ta' l-attur Angelo Debono wara li l-kaz tieghu kien instema' quddiem bord ta' dixxiplina fi hdan l-Awtorita` Dwar it-Trasport ta' Malta u b'decizjoni ta' l-10 ta' Ottubru 2003 huwa kien gie infurmat bil-miktub li kien gie

terminat lilu x-xoghol b'effett mill-14 ta' Ottubru 2003. Il-Bord ta' l-Appell li hu kien ippresjeda flimkien ma' zewg persuni ohra b'sentenza li ta fit-13 ta' April 2005 sab li l-attur, l-appell tieghu kien gustifikat jappella u huma annullaw id-decizjoni ta' l-ewwel bord ta' dixxiplina. Ikkonferma li l-Bord ta' l-Appell qal li kien ser jerga' jibghat l-atti mill-gdid lill-Bord ta' Dixxiplina fi hdan l-Awtorita` biex dan jerga' jisma' l-kaz. Meta iddecieda hekk ftakar illi l-attur fetah il-proceduri fil-kaz in kwistjoni quddiem il-Prim'Awla.

Xehed Louis Cuschieri li semma li kien fil-Bord ta' Dixxiplina ta' l-attur. Semma li fl-ewwel Bord l-attur kien assistit minn Joe Grillo li f'hin minnhom telaq 'il barra u li komplew jisinghu x-xhieda fl-assenza ta' l-attur u tas-Sur Grillo.

D. KUNSIDERAZZJONIJIET:

Kif issemma hawn fuq fil-bidu ta' pagna 5, il-konsulent legali ta' l-Awtorita` konvenuta ma baqax jinsisti fuq l-ewwel eccezzjoni, u ghalhekk din trid titqies li spiccat. Dan iwassal ghal li din il-Qorti trid tiddeciedi jekk il-Bord ta' l-Appell li quddiemu deher l-attur fil-kors ta' proceduri dixxiplinarji kellux il-poter li minflok jiddeciedi l-kwistjoni hu stess, jirrimetti lura l-atti biex ikun hemm decizjoni mill-Bord ta' Dixxiplina li minnu sar l-appell ta' l-attur.

Jinghad mill-bidu li dak li iddecieda l-Bord tad-Dixxiplina kien manifestament kontra l-principju tal-gustizzja naturali u sewwa ghamel il-Bord ta' l-Appell li hassar dik id-decizjoni. Ghalhekk mhux lok ghal ezami ulterjuri tad-depozizzjonijiet jew x'sar quddeim il-Bord ta' Dixxiplina, ghax l-istampa li ghandha quddiemha din il-Qorti hija x'kellu jaghmel il-Bord ta' l-Appell fic-cirkostanzi meta sab li gew vjolati l-principji naturali tal-gustizzja mill-Bord ta' Dixxiplina. Kif jghid il-konsulent legali tas-socjeta` konvenuta, il-korp ta' *review* jrid jezercita l-poteri tieghu biex jaghti dritt reali lil min jirrikorri lej. Il-kwistjoni hija jekk dak li ta l-Bord ta' l-Appell u cioe` li l-Bord jerga' jisma' l-provi mill-gdid (u hawn ta' min jirrimarka li ebda parti ma esebiet il-kopja tad-decizjoni ta' l-imsemmi Bord

u dan certament kien ikun ahjar milli jigu prodotti l-hafna xhieda li gew), hux dak li ssemmi l-ligi.

Wiehed ghalhekk irid jezamina l-Kapitolu 332 biex jara jekk hemmx xi haga f'dan ir-rigward, u kien ikun aktar utli li kieku l-kwistjoni giet indirizzata minn dan l-angolu aktar milli l-aspetti l-oħra li gew indirizzati. L-imsemmi kapitolu jikkellem dwar il-Bord ta' l-Appelli Dwar it-Trasport fl-artikolu 31 *et* u jidhol biex fis-subartikoli 14 sa 16 jispecifika aktar dawk il-poteri. Infatti nsibu:

“(4) Persuna ma tikkwalifikax biex tinhatar, jew biex tibqa’, membru tal-Bord ta’ Appelli jekk dik il-persuna tkun:

- (a) Membru tal-Kamra tad-Deputati; jew
- (b) ufficjal pubbliku.

(5) *l-chairperson* u l-membri tal-Bord ta’ Appelli ghandhom

jibqghu fil-kariga ghal perjodu ta’ tliet snin, u jkunu jistghu jergghu jinhatru f’dik il-kariga.

(6) *l-chairperson* jew membru tal-Bord ta’ Appelli jista’ jaghti r-rizenja tieghu b’ittra indirizzata lill-Ministru.”

Jinghad fost affarijiet oħra li appelli ghandhom isiru skond ir-regoli li hemm fit-Tieni Skeda u fin-nuqqas ta’ regoli dwar xi materja l-Bord ta’ l-Appelli jista’ jirregola l-procedura tieghu stess. Sfortunatament dan ma jwassalx ghal stampa cara ta’ dak li ghandu jsir. Minn ezami tat-Tieni Skeda jirrizultaw diversi dispozizzjonijiet legali, izda forsi l-aktar wahda cara hija dik enuncjata fl-artikolu 7 ta’ l-imsemmija skeda. Din tintitola lill-Bord ta’ l-Appelli jkollu setgha li jikkonferma, jhassar jew ibiddel decizjoni li kontra taghha jkun sar l-appell u li jaghti dawk id-direttivi li jidhiru xierqa.

Ghalhekk il-Bord ta’ l-Appelli seta’ jikkonferma, jhassar jew ibiddel id-decizjoni tal-Bord tad-Dixxiplina. Imkien ma jinghad li l-Bord ta’ l-Appell seta’ jibghat lura l-process lill-Bord tad-Dixxiplina biex jerga’ jibda mill-gdid minhabba ksur tar-regoli ta’ principji naturali. Fl-istess waqt pero` l-Qorti thoss id-dover taghha li tiddikjara r-rispett kbir li ghandha lejn il-Bord ta’ l-Appelli li jaghmel xogholu b’mod eżemplari u ghax hass il-ksur tal-principji tal-gustizzja

naturali b'ebda mod ma qaghad lura mid-doveri tieghu. Wara kollox ta' min isemmi li l-istess artikolu 7 ta' l-iSkeda jikkontempla wkoll li l-Bord ta' l-Appelli jista' jaghti dawk id-direttivi li jidhirlu xierqa, u fis-subartikolu 15 ta' l-artikolu 31 tal-Kap 332 jispecifica li l-Bord ta' l-Appelli jista' jirregola l-procedura tieghu stess. Il-Qorti ghalhekk tissimpatizza ferm mal-Bord ta' l-Appelli li f'zelu ta' adozzjoni tal-principji tal-gustizzja naturali ma riedx itellef dak komunement maghruf bhala *d-doppio esame*, izda li fil-kaz partikolari minflok gid jarreka hsara lill-attur li ilu ghaddej minn ansjeta` fuq dan il-problema mill-14 ta' Ottubru 2003. F'dan il-kuntest din il-Qorti, a tenur ta' l-artikolu 469A tal-Kap 12 ghandha l-gurisdizzjoni biex tistharreg il-validita` ta' xi ghemil amministrattiv u taht dan l-aspett il-Qorti ghandha dan l-obbligu.

Dan kollu jwassal biex il-Qorti thoss l-obbligu li tiddikjara li kif inhi formulata l-ligi (il-Kap 332) ma jidhirx sufficientement car li hu fl-interess ta' l-attur li l-kaz kellu jerga' jintbaghat lill-Bord, aktar u aktar jekk dan kellu jkun immexxi minn xi whud mill-istess persuni li mexxew l-istess Bord.

Hawnhekk wiehed forsi jista' jghid li s-sens komun jghidlek li jkun logiku li l-Bord ta' l-Appelli ma jismax hu stess il-provi inizzjali izda jirreferixxi l-kaz lill-Qord tad-Dixxiplina biex ihalli l-fakulta` lil kull parti li tappella quddiemu in segwitu. Izda l-kompitu ta' l-Imhallef mhux li jillegizla izda li jiggudika skond il-ligijiet ezistenti, ghalkemm b'interpretazzjoni necessarja, u ghalhekk dak li mhux imsemmi mil-ligi (li l-kaz jigi riferut lura lill-Bord tad-Dixxiplina) ma jistax fil-fatt isir.

E. KONKLUZJONIJIET:

Ghalhekk tichad l-ecezzjoni ta' l-Awtorita` intimata. Tiddikjara nulla l-ordni li ordnat li l-kaz jigi riferut lura lill-Bord tad-Dixxiplina.

Tiddikjara li d-decizjoni tal-Bord tad-Dixxiplina ta' l-14 ta' Ottubru 2003 imur kontra l-principju tal-gustizzja naturali minhabba li l-attur ma nghatax smigh xieraq (li *per altro* dan kien gja gie dikjarat mill-Bord ta' l-Appelli).

Kopja Informali ta' Sentenza

Fic-cirkostanzi spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----